

تہذیب ادوار

محله جمعيه القاهره الخيريه الازمنيه العامة

ՏԵՐԵԿԱՆԻ

ՀՐԱՏՎՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԳԱՅՆԻՐՃԻ Հ.Բ.ԸՆՄԻՊԻՉԵԱՆ

Ի. ՏԱՐԻ ՅՈՒՆՈՒԱՐ - ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1978

المدير المسؤول : هـ. هميجان - ١٥ شارع عماد الدين بالقاهرة - تليفون ٩١٩٦٣٦ - ص ب ٧١٧

Ն. Ա. Օ. Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Այս թիւնը

Նախագահ Ա. Մանուկեանի շնորհաւորական գիրը էջ 3
Ամենայն Հայոց Հայրապետին

Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Եպս. Զինչինեանի այցը Ս. Էջմիածին էջ 5

Գործելու Անհրաժեշտութիւնը էջ 6

Բանաստեղծութեան եւ Արուեստի վրայ էջ 7

Երաժշտագէտ-դաշնակահար Շահան Արծրունիի էջ 8
զոյզ նուազահանդէսները

Հաւաստումներ էջ 9

Հ.Բ.Ը. Անմիջական օգնութիւնը Լիքանանահայութեան էջ 10

Հայ Լեզու էջ 11

Քաղուածքներ Հ.Բ.Ը. Անդհանուր էջ 13
Ժողովի Ատենազրութենէն

Հ. Բ. Ը. Կեանքէն էջ 14

Հ. Ս. Ը. Ա.-Նուպարի Կեանքէն էջ 15

Հ. Բ. Ը. Անթրէալի սկառւտական էջ 16
հաւաքատեղիին բացումը

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՅ Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ

ՃՆՈՐԴԱԿԱՌԱԿԱՆ ԳԻՐԸ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ

Միպտեմբեր 7, 1978

Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վ. Հ. Հ. Ա. Հ.

Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Ե. Էջմիածին, Հայաստան

Վեհափառ Տէր,

Ամէին իրաւ Հայու նման՝ մեզի համար ալ անկեղծ ու չերմ բաղձանք մըն
էր անձամբ ներկայ զանուիլ վեհիդ ծննդեան Եօթանասնամեակի հանդիսու-
թեանց եւ մեր որդիական սէրն ու հաւատարմութիւնը բերել Զեղի. սակայն
հարկադրիչ պատճառներով՝ պիտի չկարողանանք էջմիածնի դարաւոր կա-
մարներուն ներքեւ անձամբ Զեր աշն առնել եւ սիրտի մեր խօսքը ըսել Զեղի.
այդ պատճառաւ ալ կը փափաքինք մեր զգացումները փոխանցել Զեղի սոյն
գիրին միջոցաւ:

Այս օրերուն ամբողջ Սփիւռքահայութիւնը իր աչքերը դարձեալ կ'ուղղէ
դէպի Սուրբ Էջմիածին, հոգեւին մասնակցելու համար նորին Սրբութեանդ
Եօթանասնամեակի տօնակատարութեանց :

Զեր կեանքը լոկ անհատի մը կեանքը չհանդիսացաւ երբեք, այլ ան լեց-
ուեցաւ Հայ ժողովուրդի ժամանակակից պատմութեամբ, անոր խինդերով
ու վիշտերով, երազներով ու յաղթանակներով։ Մասնաւորաբար Զեր կեան-
քին վերջին երկու տասնամեակները նուիրուեցան համայն Հայութեան հո-
գեւոր առաջնորդութեան գործին, երբ Զեր չնորհալի անձով բախտաւորուե-
ցաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի դարաւոր Գահը։ Զեր կեանքն ու անունը
նոյնացան Սուրբ Էջմիածնի հետ, եւ այդ պատճառական Աթոռի առաքելութիւնը
շարունակելու քաղցր լուծը վստահուեցաւ Զեր հոգեկան գօրութեան, իմա-
ցական պայծառութեան եւ շինարար կամքին, այդ առաքելութիւնը տարիք
խոնարհութեամբ ու վեհութեամբ։ Զեղմէ հասնող պատմութեան ձայնով ա-

ուաջնորդուեցաւ Սփիւռքի Հայութիւնը. Զեր միսիթարական խօսքերով դօտեպնդուեցաւ ան եւ Ձեզմով նորոգեց իր հաւատքը հանդէպ Սուրբ Եղմիածնին եւ իր նախահայրերու նուիրական հողին :

Բախտաւոր է Հայ ժողովուրդը որ եօթանասամեակի սեմին ունի կենսունակութեամբ եւ ստեղծագործական եռանդով լի Հոգեւոր Գերագոյն պետմը, յանձին Վեհափառութեանդ :

Երազի համազօր բաղմաթիւ ծրագիրներ ու նպատակներ իրագործուեցան Ձեր գահակալութեան օրհնաբեր տարիներուն. Զեր հայրապետական կեանքը իսորհրդանշուեցաւ բեղուն շինարարութեամբ, հոգեւոր յաղթանակներով եւ դէպի ապագան ձգտող բարի յոյսերով :

Զեր Հայրապետական սիրտը վրդովեցաւ նաեւ Հայաստանեայց Եկեղեցին խոցող տիխուր տագնապներով. Զեր վճիտ հոգին, սակայն, միշտ բարութիւն եւ լաւատեսութիւն ճառագայթեց : Զեր սրտցաւ խօսքերով, յորդորներով, գիրերով եւ ուղեւորութիւններով համերաշխութեան սերմեր սըփբեցիք ամէն կողմ :

Վեհափառ Տէր,

Վստահ ենք թէ Զեր կեանքին այս կարեւոր հանգրուանին, երբ կը դիտէք Զեր ետին՝ Զեր Հայրապետական սիրտը կը յորդի Զեր շինարար գործերուն գոհունակ ուրախութեամբ. նոյն ատեն սակայն, ան կը խոցուի մեր Եկեղեցական կեանքը խովող տիխուր իրականութիւններով. ու կարծէք այսօր Զեր բեղուն կեանքին նպատակը կը մնայ ամբողջական իրականացումը Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ միասնականութեան :

Զեր կեանքին այս տօնական հանգրուանին մեր ալ սրտադին մաղթանքը պիտի ըլլար որ կարենայիք իրագործել այնքան ցանկալի Եկեղեցական միութիւնը, որ Զեր հայրապետական գահակալութեան շքեղ իրագործումներուն փառապսակը պիտի հանդիսանար :

Մեր ձայնը միացուցած բովանդակ աշխարհի հայութեան ձայնին՝ Նորին Սուրբ Օծութեանդ կը մաղթենք երկար, բեղուն եւ արեւշատ տարիներ, որպէսզի Մայր Աթոռը շարունակէ իր պայծառ ու կենարար լոյսով ողողել Զեր հաւատաւոր հօտին հողիները, տակաւին բազում տարիներ :

Մատչելով ի համբոյր Զեր Սուրբ Աջոյն, մնամք,

Որդիական ակնածանօք՝

Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ
Նախադահ

ԳԵՐԾ. Տ. ԶԱԻԷՆ ԵՊՄ. ԶԻՆՉԻՆԵԱՆԻ

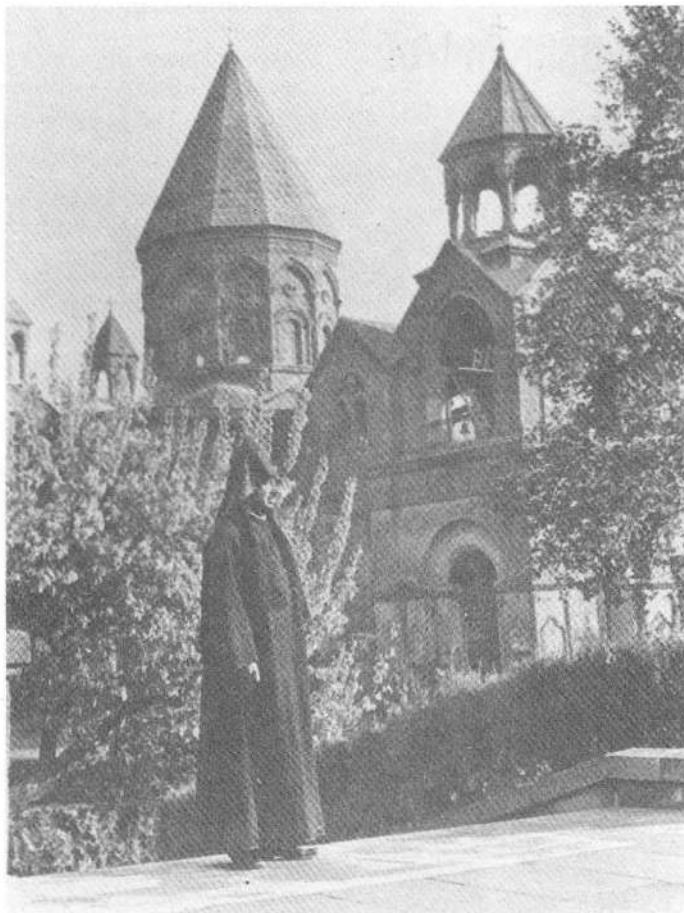
Ս. ԷՇՄԻԱԾԻՆ ԱՅՑԸ

(ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1978)

Խ.Ս.Օ.Տ.Տ. Վազգեն Ա.Ամենայն Հայոց
Կաթողիկոսի Գահակալութեան 23-րդ եւ
ծննդեան 70-րդ Տարեդարձներուն բարեբաս-
տիկ առիթներով Մայր Աթոռի մէջ տեղի
ունեցան վեհաշուր հանդիսութիւններ եւ
տօնակատարութիւններ, որոնց մասնակցեցան
հայկական բոլոր գաղութներէն հոգեւորական
թէ աշխար հական պատգամաւորներ:

Վերադարձին, Առաջնորդ Ս.Հայրը Եգիպ-
տահայութիւնը հաղորդակից դարձուց իր
հոգեպարար ապրումներուն՝ մշակութային
սրահներու քեմերէն կատարելով շահեկան
զեկոյցներ:

Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Եպս. Զինչինեան,
մօտէն կը հետաքրքրուի գաղութիս հասարա-

Առաջնորդ Սրբազան Հայրը Ս.Էջմիածնի շրջափակին մէջ

Որպէս Եգիպտահայ գաղութի ներկայա-
ցուցիչ Ս. Էջմիածնի ուղեւորութեաւ նաեւ
թեմիս Բարեհնամ Առաջնորդ Ս. Հայրը,
Եգիպտահայութեան հաւատարմական ուխտը
վերանորոգելու եւ շնորհաւորութիւններն
ու բարեմաղթութիւնները ներկայացնելու
վեհափառ Հայրապետին:

Կական եւ մշակութային կեանքով՝ ջերմօրէն
քաջալերելով կազմակերպութեանց հայապահ-
պանման համար տարած աշխատանքները: Սրբազան
Հայրը խորապէս կը հաւատայ Հ.Բ.Ը. Վ. Վասել
առաքելութեան եւ բարձրօրէն կը գնահատէ
անոր բերած նպաստը ազգապահանման գործին:

ԳՈՐԾԵԼՈՒ

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Հ. Բ. Ը. Միութեան հանդէա հայր մրստահութիւն կը տածէ: հւրաքանչիւր կալւած կամ նուիրատուութիւն աւանդ մըն է անձեռնմիւլի, որուն յանձանձումը կ' ուլայ գուրգուրանքով ու քծախնդրութեամբ: Նուիրումը, գոհողութիւնը եւ մանաւանդ կարգապահութիւնը եղած են մեր Միութեան մղիչ ուժերը եւ զինք դրած պատուաքեր պատուանդանի մը վրայ: Նկատի ունենալով Միութեան լայն գործունէութիւնը, մեր գաղթօմախներու տարբեր պայմանները, նոյնիսկ տուեալ զաղութի մը ընկերային, տնտեսական եւ դասակարգային տարբերութիւնները, գժուար է ներդաշնակել այս բոլորը: Այս իսկ պատճառով կը հաստատենք, թէ որքան շնորհապարտ ըլլանք մեր աննման բարերադներուն՝ իրենց պատկանելի կամ գոհազուցիչ նուիրատուութեանց, կտակներու եւ ֆոնտերու համար, այնքան եւ պարտական ենք այն համեստ, պարտածանալ եւ գիտակից ժողովականին, որ սիրայօմար կերպով յանձն կ'առնէ ամէն գոհողութիւն՝ անթերի կերպով կտարելու նուիրատուին կամքը կամ վերին մարմնին հրահանգը:

«Մարդն է որ գործէ զերկիր»: Անջրդի կամ բարեբեր հողը պիտի հեռկուի, պիտի ցանուի եւ բերը հնձուի, հաւաքուի եւ այս ազնիւ գործին մէջ ան հատին կամքը կը նոյնաշար հաւաքական կամքին հետ, իր աշխատանքը կ'ուլլայ նկատառելի նպաստ, Միութեան գօրեղացման եւ անոր գաղափարին իրագործման:

Կաթիլներով է որ թրվէժը կը կազմուի: Կաթիլները որքան ալ չնշին կարծուին՝ անոնք են սակայն որ ովկիանոսը կը կազմեն: Կաթիլները անոր ուժն են, անոր գօրութիւնը, ինչպէս օդակը շղթային, անոնք միասնաբար կը գօրանան, կ'ահագնանան:

Բայց ծահիմներու մէջ ալ կաթիլներ կան, աւաղ, եւ անոնց ուժը չէզորացուած է եւ դատապարտուած են մահուան: Մեր մեծագոյն մտահոգութիւնը անշարժ անտարքերութիւնն է, որ համազօր է մահուան: Թօթակինը անտարքերութիւնը եւ գործենը իմաստութեամբ եւ հեռատեսութեամբ: Միութեանս Ցկեանս սահազան Պրն. Ալեք Մանուկեան կ'ըսէ. «Մեր կազմակերպութիւնը ունեցաւ իմաստութիւնն ու ճկունութիւնը պահելու տրամարանական կշիռ առօրեայ ստիպողականութեանց եւ վաղուան պահանջըներուն մէջ. եւ թոյլ չտանք որ մասնաւորը վնասէ ընդհանրականին, եւ հոհաղարձաբար»:

Ծիշդ կերպով գործելու համար նախ ծիշդ կերպով մտածելու է: Ըլլանք ողջմիտ, առօրկայական, հետեւողական եւ կարգապահ. ասոնք ան հրաժեշտ սահապայմաններն են շինարար աշխատանքի: Լաւ ծրագրուած աշխատանք մը կրնայ լաւ արդիւնք յառաջ բերել:

Մեր առօրեային մէջ խօսքը եւ գործը երբեմն կ'ընթանան հակոտնեայ ուղղութեամբ: Հմայիչ խօսքին եւ անթերի գրութեան հետ, հետեւողական աշխատանքը՝ անքաժանելի անհրաժեշտութիւն է, կարենալ իրագործելու համար մեր գաղափարականը: Մեր Միութեան անուան մէջ իսկ շեշտուած է բարին գործելու անհրաժեշտութիւնը, որ ինքնին զեղեցկութիւն մըն:

Ինչպէս իեթակի կամ մրջնանոցի պարագային, այնպէս ալ մարդկային ընկերութեան մէջ, իւրաքանչիւր միհաւորի աշխատանքը կրնայ յաջողցնել առաջադրութիւնները, հարթել դժուարութիւնները եւ ներդաշնակել ընդհանուր գնացքը: Այս պարագային, մեզմէ իւրաքանչիւրը եթէ իր կարողութեան չափով զրադի Միութեան հարցերով, եթէ ջանայ նոր անդամ մը արձանագրել, սկսելով իր ընտանեկան պարագաներէն, այն ատեն մեր Միութիւնը իրապէս կ'ամրապնդուի: Թող չըսուի թէ որակն է որ կ'արժէ: Առանց ժիւելու որակին կարեւորութիւնը, չենք կրնար անտեսել քանակին ծանրութիւնը, անոր ուժին տարողութիւնը, անոր գօրութիւնը: Ինչո՞ւ ուրանալ ընագիտութեան ծանօթ օրէնքը, թէ քանակական յաւելումները որակական իտիկութիւնն յառաջ կը բերեն, որ աւելի քան համոզիչ է:

ԲԱՆԱՍԵՂԾՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՎՐԱՅ

Բանաստեղծութիւնը նախ զգացում մը, յետոյ գրական կտոր մը և գրական սեռ մըն է: Կեանքը նախ այն ուժն է որ էակը կ'ապրեցնէ, յետոյ այն ժամանակաշրջանը որ էակին ծնունդն մինչև անոր մահը կը տևէ: Եւ ինչայս բանաստեղծութիւններ կան առանց բանաստեղծութեան, այնպէս ալ կեանքեր կան՝ գրեթէ առանց կեանքի....:

Բանաստեղծութիւն-զգացումը կեանք-ուժին մասն է, անոր ամէնէն հեռահաս, քափանցող և միևնոյն ատեն իւրացնող, տիեզերական կեանքը քափանցող և իւրացնող մասը:

* * *

Արուեստը այն գործիքն է առանց որու բանաստեղծութիւնը չի կրնար շինուիլ: Միանգամայն այն նախանիւթն է արուեստը՝ առանց որու չի կրնար մարմնանալ բանաստեղծութիւնը: Երնակայեցէք ադամանդը որ ադամանդով միայն կը յշկուի, ադամանիդ որուն մէջ երկրի մուր ընդերքները իրենց ամենաշինջ մաքրութիւնն են դրած՝ բանաստեղծութիւնը....: Արուեստ-գործիքը արուեստ-նախանիւթէն կազմուած է, և նախանիւթ արուեստը պէտք է գոյութիւն ունենայ մարդուն մէջ, հոն գոյութիւն ունեցող բանաստեղծութեան չուրջ՝ որպէսզի մարդը արուեստագէտ ըլլայ: Զուտ բանաստեղծութիւնը արտայայտելի չէ: Խօսքը, հոս, կը վերաբերի բոլոր գեղարուեստները ու գիացնող բանաստեղծութեան, կը վերաբերի բոլոր գեղարուեստները մարմնացնող արուեստին անշուշտ:

* * *

Արուեստն ալ, ուրեմն, բանաստեղծութեան կեանքին նման, երկու է. արուեստ-նախանիւթ և արուեստ-գործիք: Կեանք-ուժը կեանք-տևողութիւնը կը ստեղծէ և, միևնոյն ատեն, բանաստեղծութիւն-զգացումը: Բանաստեղծութիւն-զգացումը կը ստեղծէ բանաստեղծութիւն-գրական սեռը, և ապահովաբար ինքն է նաև որ կը ստեղծէ արուեստ-նախանիւթը: Խոկ արուեստ-նախանիւթը, իր կարգին, արուեստ-գործիքը կը ստեղծէ, որմէ ալ կը սերին գեղարուեստները՝ որոնց ամենքին էական տարբերն են, հետեւարար, կեանք, բանաստեղծութիւն, արուեստ:

Խոկ գեղեցկութիւնը: Ի՞նչ է իր էութիւնը: Տա՞րը է ան՝ թէ ստորոգելիք: Բանաստեղծութեան՝ թէ արուեստի տարր կամ ստորոգելիք: Ե՞րբ կը ծնի, ի՞նչպէս կը նանցուի: — Խոռվիչ հարցումներ, ամենքը, որոնց պատախաններ կը փորձէ հետևեալ նախնական օրինակը:

Մայր մը օրօնելով կը ժնացնէ իր երախան: Իր սէրը զայն կը տեսնէ մեծցած: Մեծցած և առողջ կը տեսնէ զայն, ինչ որ կեանքի փոխանցման, անոր տևականացման բնագդն է իր մէջ և հասարակաց է ամէն մօր: Բայց, մայր կայ որ իր զաւակը ապագային մէջ կը տեսնէ բարութեամբ, բազութեամբ և տաղանդներով օժտուած, ամենքին սիրուած ու յարգուած, և մայր ալ կայ որ զայն կը տեսնէ միայն հարուստ, հարուստ վանառական մը, սեղանաւոր մը կամ կալուածատէր մը դարձած, նոյնութեան մէջ ապրելու և ապրեցնելու համար զինք՝ իր մայրը: Արդ, բանաստեղծութիւն-զգացումը է առաջին մօր սէրը, որովհետև գեղեցկութիւն կայ իր մէջ, մինչ երկրորդ մօր սէրը գորկ է բանաստեղծութենէ, որովհետև չի շաղութիր; Չի պսպղար գեղեցկութեամբ: Առաջին մօր սնուցած բանաստեղծութիւն-զգացումն է, որ գեղեցկութիւն կը դնէ իր զաւկին վրայ երգած օրօնին մէջ, գեղեցկութիւն որ կ'անցնի իր արուեստ-նախանիւթին մէջ, մինչ արուեստ-գործիքը ունէ միջամտութիւն չ'ըներ հոն: Ի փոխարէն, արուեստ-գործիքը պիտի չյաջողէր ունէ գեղեցկութիւն տալ երկրորդ մօր օրօնին:

Նորութիւն չէ, նոյնիսկ մաշած հնութիւն մըն է բսել, թէ արուեստագէտները մայրեր են և իրենց գեղարուեստական գործերն՝ իրենց զաւակները: Դիեցնով և օրօնդ մայրե՛ր, վերի մայրերէն մէկին կամ միւսին նման: Ումանիք բանաստեղծութիւն-զգացումով, ուրիշներ շահզգացումով տարուող մայրեր: Ումանիք, հետեւարար, գեղեցկութիւն և ուրիշներ տգեղութիւն արտադրող, — խօսքը չընելով «չոր ստեռուներուն», որոնք նոյնպէս երգ կը ստեղծեն, կամ ստեղծել կը կարծեն....:

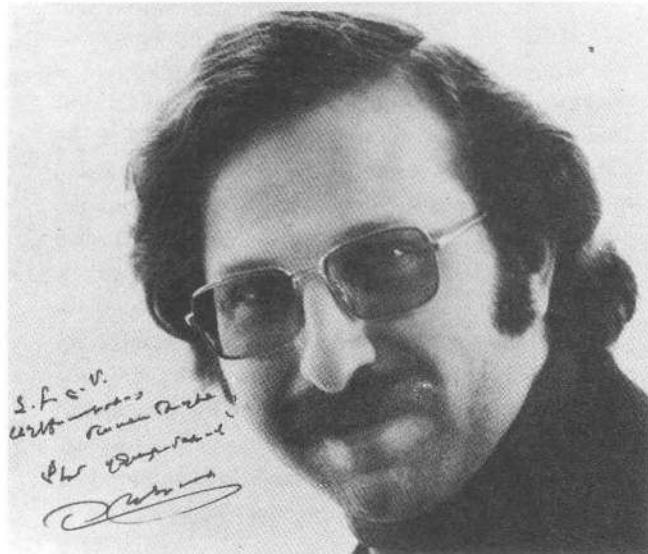
* * *

Ամէն աղուոր բանի խորը սէր է, բանաստեղծութիւն-սէր: Բնութիւնը աղուոր է. բնութիւնը սիրով՝ բանաստեղծութեամբ և արուեստով ստեղծուած է. բնութիւնը ստեղծող սէրը աստուածային սէր մըն է. ուրեմն Աստուած կայ, բանաստեղծ-արուեստագէտ Աստուած մը....:

Կոմիտաս

ԵՐԱԺՇՏԱԳԵՏ - ԴԱՅՆԱԿԱՀԱՐ ՇԱՀԱՆ ԱՐԾՐՈՒՆԻՒԹԻՒՆ

ԶՈՅԳ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԵՍՆԵՐԸ

Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեղրոնական Վարչական ժողովի տնօրինութեամբ, 1978 Հոկտեմբերին Եգիպտոս ժամանեց Ամերիկահայ տաղանդաւոր Երաժշտագէտ-Դաշնակահար Շահնան Արծունի, երկու համերգ-դասախոսութիւններով հանրութեան ներկայացնելու «Հայ Դաշնամուրային Երաժշտութիւնը» :

Աղեքսանդրիոյ թէ Գահիրէի Նուազահան-
դէսները մեծ խանդավառութիւն ստեղծեցին
Հայ թէ օսար արուեստասէր հասարակութեան
մօտ: Ծուրջ երկու ժամ տելող որակեալ
յայտագիրը եւ անոր զործադրութեան ինք-
նուրոյն ձեւը՝ մեծապէս զնահատուեցան
ունկնդիրներէն:

Ստորեւ կուտանք Շահան Արծրունիի
գույզ համերգաներուն նկարագրականները:

Wulf -

quartz

ՀԱՅՆԱՅԻՆ ԱՆՄԱՀ ԲԱՆԱՏԵՂՑՈՒԹԻՒՆԵՐ
ՇԱՀԱՆ ԱՐԺՈՒԽԻՒՀԻ

Դաշնամուրային արուեստին տիրացած ամերիկահայ երաժշտագէտ եւ դաշնակահար Ենան Արձրունի Գահիրէաբնակ հայութեան տուաւ նուազահանդէս մը, 29 չոկտեմբեր 1978-ի երեկոյեան, Պըլըքտանեան Սրահին մէջ, Հովանաւորութեամբ Թեմիս Առաջնորդ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Եպս. Հինչինեանի, նախագահութեամբ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Ցանծնաժողովի ատենապետ Տէր եւ Տիկին Յովիաննէս Քէ հեաեանի: Հայ դաշնամուրային երաժշտութեան նուիրուած այս մենանուազն ու ելոյթը կազմակերպուած էր Հ.Բ.Ը.Մ.ի Գահիրէի Մասնաժողովին կողմէ: Երաժշտագէտ-դաշնակահարը հանրութեան ներկայացուց Պրն. Նորայր Տէօսի էթեան:

Երաժշտութիւնը եւս եղած է ու կը մսայ
մարդուն համար միջոց մը՝ բացայայտելու իր
հոգեկան աշխարհը, եւ արտայայտելու իր
ապրելու կերպը՝ ընութեան, սիրոյ ու մահ-
ւան խորհուրդներուն հանդէպ:

Մեր ժողովուրդն ալ, իր երկրի տարածքին վրայ, հաղորդութելով ընութեան ու տիեզերքին հետ, սաեղած է իր հոգեկան ուրախութիւն-ներուն, տիրութիւններուն, իշխանութիւն-ներուն պաշտամունքներուն արտայայտու-թիւնը եղող ինքնատիպ երածշտութիւն մը: Ան անշփոթելիօրէն ազգային է, հայկական:

Հայան Արծորունի ներկայացուց ու մեկնաբանեց շուրջ 15 հայ երաժշտներու այլազանգործեր, հայ երաժշտութեան Մեսրոպէն՝ Կոմիտաս, մինչեւ հայ երաժշտութեան հնտրան՝ Ալան Յովհաննէս։ Անզամ մը եւս հաղորդուեցանք Կոմիտասի, Խաչատրեանի, Ալան Յովհաննէսի, Ալիսիա Թերզեանի, Լորիս Ծզնաւորեանի, Բարձրանեանի, Յարութիւնեանի եւ այլոց ստեղծագործութիւններուն։ Դաշնակահարը գեղագէտի ծաշակով մեղեղիին նկարագրական շեշտ մը կուտար՝ նուրբի եւ ուժովի տարրերակումներով, օրինակ՝ Ալան Յովհաննէսի «Կախարղական Սրինգր»եւ Արամ Խաչատրեանի «Պոէմ»ը։ Իր նուազգելու կերպը ունէր նկարագիր՝ տեղ-տեղ գայուն, ինչպէս Գոհարիկ Ղազարոսեանի «Նազարոր»ը, տեղ-տեղ տիրակիան, ինչպէս Ալիսիա Թերզեանի վաղ տարիքին յօրինած «Թորաթա»ն, ըստ անհրաժեշտութեան։

Վարդապետը, այս գերզգայուն «ծպոտ»ը, Կարբաղադրած է, զատած ու զոած է մեր ժպիտն ու լացը՝ ստեղծելով մայնային անմահ բանաստեղծութիւններ։ Ու կոմիտասեան այս ողին էր, որ իրարու կը կապէր Ծահն Արծրունիի մեկնարանած երաժիշտներուն գործերը։

Ու հաւանաբար այս է հիմնական պատճա-

Հ.Բ.Ը.Ի Գահիրէի Մասնաժողովի անդամները
արուեստաէտ Եահան Աղջոկունիի հետ

որ, որ Հ.Բ.Ը. Միութիւնը շրջազայռութեան հանած է երիտասարդ, տաղանդաւոր-դաշնակա-հար-երաժշտագէտը, որ գաղութէ գաղութ անգամ մը եւս հնչեցնէ հայ ոգիի վերածնութեան սատարող՝ հայ երաժշտութիւնը: Բախ-տաւոր Արծրունի:

Ցառաջացած գիշերին՝ մեր մէջ կը շարունակեն հնչել Ալան Յովհաննէսի «Միջգիշերային Զանգեր»ը:

Սիրպարդ քէօսէնս

Աշեթսան ԿՐԻՍՏՈ

ԲԱՆԱԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ - ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԵՍ

Աղեքսանդրիոյ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Սասնածիւղի Վարչութիւնը, համագործակցութեամբ Բազմարութեամբ Թանգարանի Տեսչութեան, երաժշտական երեկոյ մը կազմակերպած էր իր սրահին մէջ, Հինգշաբթի, 26 Հոկտ. 1978, կ.թ. ժամը ծիցդ 7ին:

Օրուան բանահօսն ու նուազահարն էր Ամերիկահայ ծանօթ երգահան Պր. Շահան Արծրունի, որուն անձն ու գործը ներկայ հայ թէ օտար ունկնդիրներուն ներկայացուեցաւ Պր. Ժորժ Մրապեանի կողմէ՝ արաբերէնով եւ Օր. Անի Տիշչէքէնսանի կողմէ՝ անգլերէնով: Ապա յարգելի արուեստագէտը իր ելոյթը ունեցաւ, առինքնելով ներկայ հասարակութիւնը:

Այս հանդէսին նպատակն էր հայ երա-

Հ.Բ.Ը.Մ.ի Աղեքսանդրիոյ Սասնածողովի անդամները եւ Գերա.Ը. հ. ծ. Վրդ. Ղազարեան արուեստագէտ Շահան Արծրունիի հետ

Ժրշտագէտներ եւ անոնց գործերը ծանօթացնել օտարներուն: Աւելի քան 14 հայ հեղինակներ ու իրենց գործերը ներկայացուեցան անգլերէն լեզուով, դիւրասահ եւ ըմբռնելի ոճով մը, ինչ որ ցոյց տուաւ բանահօսին արժանիքները, մանաւանդ օտար հասարակութեան:

Հանդէսին աւարտին, Տիգրան - Երկաթ, Մշակ. Միութեան կողմէ, ի պատիւ արուեստագէտին արուեցաւ ընդունելութիւն մը, որուն ընթացքին խօսք առին չողք. Տ. Խա-

ՀԱԻԱՍՏՈՒՄՆԵՐ

Կարգապահութիւնը տեսակարար ուժն է որեւէ կազմակերպութեան: Առանց անոր ոչ մէկ շինարար գործ յառաջ կը տարուի: Կարգապահութիւնը մէկ երեսն է ծշղապահութիւնը: Ծշղապահութիւնը ոչ միայն անհատին, այլև ընկերութեան մը մակարդակին ցուցանիշն է: Ծշղապահութիւնը այն քահնդրութիւնն է, որով ուրիշներու ինսայած կ'ըլլանը սպասումի տանջանքը եւ անորոշութեան տհաճութիւնը:

Ծշղապահ անհատը յարգած կ'ըլլայ նախ ինքինը եւ ապա ուրիշները:

Քիչ խօսիլո շատ մտածելու արդիւնք է: Շատ խօսիլո թիչ ժամանակ կը թողու մտածելու:

Որեւէ լուծում առաջարելու համար հարցը իր ամբողջութեան մէջ պէտք է տեսնել: մասսալի լուծումը կը նմանի կիսատ մնացած շէնքի մը կամ ծուռ բուսած ծառի մը:

Անհրաժեշտ է հետեւողականութիւնը ժողովականութեան մէջ: Ինչու ժիսել քան մը, որ արդէն նախապէս հաստատած էինք: Որոշումը մը, սիսալ կամ ծիցդ, կ'առնուի եւ կը գործադրուի անյապաղ: Գործելու դանդաղութիւնը կրնայ վնասել նոյնիսկ ծիցդ որոշումի մը գործադրութեան:

Կարծիք մը յայտնելի առաջ ուրիշներու կարծիքը լսել՝ կը նշանակէ վեհանձն ըլլալ: Իր կարծիքին վրայ պնդելո յանձնապաստան ըլլալ կը նշանակէ:

Հաւաքականութեան մէջ անհատական նկատումները, նախասիրութիւնները եւ յամառութիւնը անհամոյ մթնոլորտ կը ստեղծնեն: Իրարու հանդէպ յարգանքի պակասը, իծրծանը բորբմն պատճառ կ'ըլլան շեղումներու, անվերջ վէճերու, որոնք ամլութեան կը մատնեն գործադիր մարմինները:

Որքան կարծ ըլլայ մէկու մը խօսք՝ այնքան համեմատ կ'ըլլայ: Երբ նորութիւն մը պիտի չըսուի նախրնտրելի է չխօսիլ:

Յ. ՀԱՄԲԻԿԵԱՆ

Հակ ծ. Վրդ., ՊՊ. Գէորգ Փիլիկեան, Տոքթ. Կարծ Անսուրեան, Վրէժ Մէֆէրեան, Մուրատ Քէօշկէրեան, ծանօթ իմրավար Արա Խաչատրուեան եւ ի վերջոյն օրուան պատույ հիւրո՞ Պր. Շահան Արծրունին:

Յաջորդ առաւօտ, Ուրբաթ, 27 Հոկտ. 1978, Պր. Արծրունի ընկերակցութեամբ Հ.Բ.Ը.Մ.ի Կարշութեան եւ Երիտասարդաց Յանձնափումքի անդամներուն այցելեց Ազգ. Առաջնորդարան, Ս. Պողոս-Պետրոս Եկեղեցին, Պողոսեան Կարժարանը եւ Եղեռնի Յուշարձանը:

Բարի մանապարհ իրեն, կրկին զինքը ունկնդրելու եւ վայելելու յոյսով:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ 100.000 ՏՈԼԱՐԻ ԱՆՄԻԶԱԿԱՆ

ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒԹԱՑՈՒՑ ԱՂԵՏԵԱԼ ԼԻՐԱՆԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Շուրջ միամետ յարաբերական խաղաղութենէ եսք, այս տարուան Յուլիսին վերսկսան Լիքանանի քաղաքացիական կոխմերը, որոնք սաստկացան Սեպտեմբեր 28ին, երկիրը մատնելով քառսի: Լիքանանահայութիւնը տուաւ մարդկային զոհեր եւ կրեց նիւթական ծանր կորուստներ, որովհետեւ այս անգամ բազմահազար ուումբերու եւ հրթիւներու քիրախ դարձան հայրենակ քաղերը՝ Խալիլ Պետեհի, Համբեն, Պուրն Համուտ, Եշրէֆիէ Սիլ եւ Ֆիլ, Անքիլիս եւ Տըպայայ:

Կոխմերուն վերսկսումէն ի վեր ցարդ վտանգէ զերծ մնաց Պէյրութի տրեմտեան շրջանի բնակչութիւնը, որ սակայն ունեցաւ ջուրի եւ ելեկտրականութեան տագնապ:

Հ. Բ. Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչական Ժողովը, ընդառաջելով Միութեան Լիքանանի Շրջանակային Յանձնաժողովի ստիպողական կոչին, Սեպտեմբեր եւ Հոկտեմբեր ամիսներուն Պէյրութ փութացուց 100,000 տոլար, որուն շնորհիւ կարելի եղաւ հոգալ բնակութեան, սնունդի եւ առողջապահական անմիջական կարիքները տնահան եւ իրենց ինչքերը կորսնցուցած բազմահարիւր հայ ընտանիքներու:

Լիքանանի Շրջանակային Յանձնաժողովով կեանքի կոչեց Կարօտեալներու Օժանդակութեան Կեդրոնական Մարտինը յարակից յանձնախումբերով՝ առողջապահական, յարաբերական, սնունդի ապահովման, տեղաւորման, կարգապահական եւ առողջապահական, որոնք, կազմուած Միութեան անձնուէր անդամներէն, հոգացին առօրեայ կարիքները արեւելեան Պէյրութի ումբակո՞ռուած հայաբնակ քաղերէն փախած եւ Ա. Մանուկեան Կեդրոն ապաստանած ընտանիքներուն, եւ դրամական օգնութիւն հասցուցին արեւելեան Պէյրութի աղէտահար հայութեան:

Հայկական Քարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը, որ Լիքանանի քաղաքացիական կոխմերուն ամբողջ տեւողութեան, 1975էն ցայսօր աղէտեալ հայութեան եւ անոր ազգային կեանքի վերականգնումին օժանդակեց աւելի քան մեկ միլիոն տոլարով, կանգնած կը մնայ Լիքանանի հայ գաղութին կողմէին:

Ճգնաժամային այս օրերուն համայն հայութեան սեպուհ պարտականութիւնն է կարելի բոլոր միջոցներով ամոռել լիքանանահայութեան ահաւոր տառապանքն ու սատարել անոր վերականգնումին:

Դիման

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

Նիւ Եորք, Ն. Ե., Նոյեմբեր 17, 1978

Պիրֆայայի Ապրիլեան Յուշարձանը
Վիասուած բայց կանգուն:

Աղիտահար հայ մամիկ մը:

Ռմբակոծումներէն աւերուած
հայկական շէնք մը:

ՀԱՅ ԼԵԶՈՒ

Շնորհակա՞լ եմ, լեզուս, որ քերանիս մէջ մանկուց
Ամրան պաղուկ տանձի պէս քեզ դրեց բախտը բաշխիչ .
Շնորհակա՞լ եմ, լեզուս, որ քեզնով են կուց առ կուց
Ուսուցիչները ծերուկ մատուցել խինդ ու թախիծ :

Շնորհակա՞լ եմ ամեն վանկիդ համար ու յանգիդ ,
Խրաֆանչիւր հնչիւնիդ ու քրոռումիդ իսկ համար ,
Ուր կայ բազում աննացած ձեռքերի դողն անհանգիստ ,
Երբ տուփի պէս շնորհի մեկնում էին մեն մի բառ :

Շնորհակա՞լ եմ ամեն զրից զրիչ նուաստի ,
Որ քեզ քերեց ու քեզնով՝ մրիկի համ , աղի խանձ ,
Ինչպէս շիշն այն ամրտփակ , ուր արկածեալ նաւաստին
Իր կոտակն է խցանում , յանձնում ծովին ու մարդկանց :

Շնորհակա՞լ եմ , լեզուս , բոլոր , բոլո՞ր նրանցից ,
Ով մի բերան սիւք փչեց կաղամախիդ գեղուղէշ ,
Ով մի ընձիւղ խնամեց , ով նեցուկեց գէք մի ցից ,
Ով ուխտ կապեց , հովացաւ ու օրինանքն իր քեզ ուղղեց :

Շնորհակա՞լ եմ , լեզուս... Վրադ փշած մէն մի սիւք
Փոշեհատերն է վանել իմ ապազայ սաղարքի ,
Իմ հանիք մէջ է հնչել բահի ամէն սկրուք ,
Եւ ծիունդին սատարել ամէն օրինանք ու զարքիք :

Դու փայլել ես , որ ես ի՛նձ խորաշափեմ աննկուն ,
Չ'անտեսելով յատակիս քափանցիկ խինը անզամ ,
Դու հնձել ես , ամրարել . լորել մարագ ու նկուղ ,
Որ ես օտար խոզանի հասկադին չմնամ :

Ու այնքան լայն ես կտրել , կարել , սփռել ծիրանիդ ,
Որ նեղ , վտիտ ուսերից եղեմօրէն սահելավ ,
Ցուցադրում են արեւին մերկութիւններ իրանի .
Որ ծածկըւում են շտապ քենու նուրբ տերեւով :

Արա այնպէս , հա՛յ լեզու , որ կակաչի արտի պէս
Քե՛զ զգենայ ամէն հայ կիրակնօրէն վայելուչ ,
Արա այնպէս , որ ես էլ մինչեւ վերջին , հուսկ բապէս
Գէք քանցցըդ ունենամ աչիս , շուրբի՛ո տանելու :

ԱԲՐԱՀԱՄ ԱԼԻՔԵԱՆ

**ՔԱՂՈՒԱԾԲՆԵՐ Հ. Բ. Ը. Մ. Ի 65 ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵՆԵՆ
(30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1978 ՆԻՒ ԵՌՐՔ)**

ԱՌԱՋԱՐԿ ՆՇԵԼՈՒ ՏԻԱՐ Ա. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ 25-ԱՄԵԱԿԸ

Նախագահ Ալեք Մանուկեան իր բացման ժառով կ`անդրադառնայ անցնող 25 տարիներու իր նախագահութեան շրջանին, իր ստանձնած պաշտօնին ծանր պատասխանատուութեանց, յիշեցնելով, որ ծամբայ ելեր էր յանձնառութեամբ մը.- «ծառայել ազգին Հ.Բ.Ը.Մ.Ի միջոցաւ»: Ապա շնորհակալութիւն կը յայտնէ բոլոր անոնց որոնք անցնող 25 տարիներու ընթացքին իրենց նուիրումով եւ գործակցութեամբ թիկունք կանգնեցան իրեն:

Նախագահ կ`անդրադառնայ 1977-ի արդիւնքներուն ու պապայի ծրագիրներուն:

«1977-ը մրցանիշ հաստատող տարի մը եղած է Միութեան գործունէութեան բոլոր մարզերուն մէջ: Ան կը յայտնէ թէ այնքան

մէ 2-Յը օժտէ նոր շէնքերով:

- Պիտի շարունակէ համալսարանական կրթաթոշակ յատկացնել արժանաւորներուն, անոնց թիւը 376-էն բարձրացնելով 500-ի:

- Բաց պիտի պահէ մշակութային-մարզական իր բազմաթիւ կեղրոնները:

- Պիտի աշխատի Մ.Ն.Ու հայաշատ քաղաքներուն մէջ ալ նման Յ-4 կեղրոններ բանալ:

- Պիտի կրկնապատկէ երիտասարդական, մշակութային եւ ինամատարական ծեռնարկներու համար եղած յատկացումները:

Նախագահը իր ծառը կ`աւարտէ անդրադառնալով Լիբանանահայութեան աղետութեանցութեան եւ կը վստահեցնէ թէ Միութիւնը միշտ պատրաստ է օգնութեան փութալ...»:

Հ.Բ.Ը.Մ.Ի տարեկան Հնդհանուր ժողովէն տեսարան մը: Զախէն աջ պպ. Ե.Մավեան, Ցկեանս նախագահ Ա.Մանուկեան, Մ.Հայկենց, Բ.Գարթալեան, Ս.Փէսճեան եւ Ռ.Կրէկըրի:

ատեն որ Միութիւնը ծանր աշխատանք կը տանի յօգուտ հայութեան, բծախնդրութիւն կը մատակարարէ իրեն վստահուած գումարները եւ կը վայելէ ժողովրդական վստահութիւն, Միութեան հիմնադրամները պիտի շարունակեն ամիշ՝ այնպէս ինչպէս անցնող 25 տարիներուն անոնք 8 միլիոն տուարէն բարձրացան 45 միլիոն տոլարի:

- Յառաջիկայ տասնամեակին Միութիւնը շատ հաւաքար պիտի պահէ իր 21 դպրոցները, բանայ 2-Յ նոր դպրոցներ, եւ անոնց-

պիտակագրսկան ծանօթութիւններ

- Միութիւնը 1977-ին ունէր 149 մասնածիւղ եւ 17992 անդամ:
- 1976-77 ուսումնական տարեշրջանին Միութիւնը պահեց իր 21 վարժարանները 6060 աշակերտներով եւ 445 մայուն ու այցելու ուսուցիչներով:
- Ազգապահանման նպատակներու համար 1977-ին ծախսած է 9,561.000 տոլար:

Հ. Բ. Ը. ի կեանիթելի

Հ.Բ.Ը.ի ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՆԻՄԸ - 9 ՅՈՒՆԻՍ 1978

Հ.Բ.Ը.ի ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՅԱՆԺ-
ՆԱԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱԼՔՐՈՎ, 9 ՅՈՒՆԻՍ 1978-ին,
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ԽՈԱՆ ՆԻՄԸ ՄՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒԵ-
ԳԱԼ ՀԵԼԻՈՎՈԼՍՈՅ Հ.Ը.Ը.Մ.-ՆՈՒԱՓՐԻ ՀԱԼԱ-
ՔԱՎԱՐԻԻ ՄԷՋ: Այս ՆԻՄԸ ՆԵՐԿԱՅ ԷԻՆ
ԳՈՎԻՐԵԼ ԵԼ Աղերսանդրիոյ Բարեգործական
ՄԱՍՆԱՅԻՆ ԵՐՈՎ Վարչութեանց անդամները:

ՆԻՄԸ ՌԱՋԱՎԱԼ ՄՏԵՐՄԻԿ ՄԹՆՈԼ ՈՐԹԻ ՄԷՋ:
ՔՆՆԱՐԿՈՒԵցան զոյգ մասնամիւնքերու Վարչու-
թեանց մտահոգութիւններն ու փափարներու:
Եղան զաղամարներու սրաբաց իրիանակումներ,
թելադրութիւններ, մշակուեցան ծրագիրներ
հետագայ ընդհանուր գործունէութեան եւ ի
մասնաւորի՝ Հ.Բ.Ը.ի Երիտասարդական
մարմիններու մշակութային եւ դաստիարակ-
չական շարժման աշխուժացումին համար:
ԽՄԲ.

ԳԱԶԻՐԵ

Օգուտելով Հ.Բ.Ը.ի ԶՈՒԵԳԵՐԻՒԱԿԱՆ
ԻՐԱԼԱՎԻՃԱԿՈՎ ԸՆԿ. Պատուակալ Վարիչ -
Պատուիրակ՝ Տիար Արա Զամբէրէնի եւ Միու-
թեան Եւրոպայի Իրաւական-Խորհրդական՝ ՄԵԹՐ
ՇԱԼԱՐՉ ՍԵԼՅՈՒՐԵԹԵԱՆԻ քաղաքս ՆԵՐԿԱՅՈՒ-
ԹԵՆԷՆ, ԳՈՎԻՐԵԼ Հ.Բ.Ը.ի Վարչութիւնը
գեղեցիկ զաղամարը ունեցեր էր կազմակեր-
պելու իրի-ծանօթագաման հանդիպում մր,
ՀԵԼԻՈՎՈԼՍՈՅ Հ.Ը.Ը.Մ.-ՆՈՒԱՓՐԻ ՀԱԼԱՔ-
ՎԱՅՐԻՆ ՄԷՋ, 20 Ապրիլ 1978-ի Երիկոյեան:
ՆԵՐԿԱՅ ԷԻՆ Հ.Բ.Ը.Ը.ի ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԿԵԴՐՈՆԱ-
ԿԱՆ ՅԱՆԺՆԱԺՈՂՈՎԻ, Հ.Ը.Ը.Մ.-ՆՈՒԱՓՐԻ
Վարչութեան եւ Միութեանս Երիտասարդաց
ՅԱՆԺՆԱԽՈՒՄԲԻ անդամները: ՆԵՐԿԱՅ ԷՐ ՆԱԵՒ
ԹԵՄԻՍ Բարեհնամ Առաջնորդ՝ ԳԵՐԱ. Տ. ԶԱԼԵՆ
Ս. Եպս. Զինչինեան:

Վարչութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ՝ ՊՐ. Յ. ԵՐԱԵՐ-
ԵԱՆԻ ՊՈՂԵՆԻ ԽՈՍՔԵՐԵՆ Ետք, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ-
ՆԵՐՈՒՆ ԻՐԵՆԸ պատգամը տուին Տիար Ա.
Զամբէրէն եւ ՄԵԹՐ Շ. ՍԵԼՅՈՒՐԵԹԵԱՆ, ինկ
ՄՐՐԱԳԱՆ ՀԱՅՐՈ դրուատեց Բարեգործականի
ազգօգուտ գործունէութիւնը սիփիւռահայ
ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ: Այնունետեւ Օր. Ա.
ՊԵՏՐՈՎԵԱՆ կարդաց «Սիրոյ Պատգամ» խորա-
գրուած իր մէկ հնրնագիր ոտանաւորը,
ծօնուած՝ Երիտասարդներուն:

ՏԵՇԻ ՈՒՆԵցաւ ՆԱԵՒ պատշաճ հիւրա-
սիրութիւն:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻ

Աղերսանդրիոյ Հ.Բ.Ը.ի ՆՈՐՐԱՄԻՔ
Վարչութիւնը, 5 Մայիս 1978-ին, իր կեդրո-
նատեհիին մէջ կազմակերպած էր անդամահ-
մակրական թէյասեղան մր: ՆԵՐԿԱՅ ԷԻՆ Աղեր-
սանդրիոյ Առաջնորդական իրիանորդ՝ ԳԵՐԱ.
Տ. ՀԱՍԻՆԱԿ ծ. Վրդ. Ղազարեան, Հայ կաթողի-
կէ Առաջնորդական իրիանորդ՝ ԳԵՐԵ. ՅՈՒՎԱԿԻ
ծ. Վրդ. Պամաճեան, Քաղաքական ժողովի
ԱՄԵՆԱՎԵՍ եւ ՄԱՍՆԱԺԻՒԴԻ Պատուոյ ՆԱԽԱԳԱՅ
Տիար Վ. Ալերսանեան, Հայ Աւտարանական ԵԿԵՆԵԳԵԼՈՅ
Վարչութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ՝ Տիար Է. ԱՆԱՀԻՄԵԱՆ
եւ ԳԵՐԱ. Տ. ՀԱՍԻՆԱԿ ծ. Վրդ. Ղազարեան,
որոնք դրուատեցին անցնող տարուան
ընթացքին Վարչութեան կատարած ազգաշէն
գործունէութիւնը:

ԽՈՒՆԿԱՆԵԱՆ, ազգային երեսիոխաններ եւ
միութեանց վարչականներ:

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ բացումը կատարեց Վար-
չութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ՝ ՊՐ. Մինաս Պանտայ-
եան եւ ապա հրաւիրեց Վարչութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ
Տորթ. Վարո Անսուրեանը իր խօսքը ընելու:

Յարգելի ԱՄԵՆԱՎԵՍ Նախ ինդրեց ՆԵՐԿԱ-
ՆԵՐԷՆ մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգել յի-
շատակները նորոգ վախճանեալ Ապատեան
Սորագանի եւ Արամ Խաչատրեանի, որմէ եար
ան ՆԵՐԿԱՅ աշուացուց վարչութեան ապագայ գոր-
ծունէութեան ծրագիրը:

Տեղի ունեցաւ գեղարուեստական կոկիկ
յայտագիր մր, որուն իրենց մասնակցութիւ-
նը բերին գաղութին սիրուած արուեստագէտ-
ները՝ արտասանութեամբ եւ երգով: Ելոյթ-
ներ ունեցան նաեւ Տիար Վ. Ալերսանեան
եւ Առաջնորդական Փոխանորդ՝ ԳԵՐԱ. Տ. ՀԱՍ-
ԻՆԱԿ ծ. Վրդ. Ղազարեան:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻ

Հ.Բ.Ը.ի Աղերսանդրիոյ Վարչութեան
տարեկան թէյասեղան-ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆԸ,
ի պատիւ հին եւ նորագիր անդամներու,
տեղի ունեցաւ Կիրակի, Յ Դեկտ. 1978-ին:
Հաւաքոյթին ՆԵՐԿԱՅ էին նաեւ Առաջնոր-
դական Փոխանորդ՝ ԳԵՐԱ. Տ. ՀԱՍԻՆԱԿ ծ.
Վրդ. Ղազարեան եւ հանգամանաւոր հիւրեր:

Թէյի սպասարկութենէն յետոյ, Վարչու-
թեան Գանձապահ եւ օրուան հանդիսավար՝
ՊՐ. Ն. Գարմալեան կատարեց բացման
խօսքը եւ կարդաց գործունէութիւնը մր, որով
նորագիրները կր յայտնէին իրենց հաւա-
տարմութիւնը Միութեան զաղամարականին
հանդէպ:

Նորագիրները ՆԵՐԿԱՅ աշնելէ եար,
յաջորդաբար խօսք առնելու հրաւիրուեցան:
Վարչութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ Տորթ. Վ. Անսուր-
եան, Ազգային Երեսփոխան՝ Տիար Վ. Թօ-
սունեան, Միութեան Պատուոյ Նախագայ՝
Տիար Վ. Ալերսանեան, «Տիգրան ԵԿԵԿԱԹ»
Հ.Ը.Ը. Վարչութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ՝ Տիար Վ.
Փիլիկեան, Հայ Աւտարանական ԵԿԵՆԵԳԵԼՈՅ
Վարչութեան ԱՄԵՆԱՎԵՍ՝ Տիար Է. Անահիմեան
եւ ԳԵՐԱ. Տ. ՀԱՍԻՆԱԿ ծ. Վրդ. Ղազարեան,
որոնք դրուատեցին անցնող տարուան
ընթացքին Վարչութեան կատարած ազգաշէն
գործունէութիւնը:

Գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայ-
տագիր մր, որուն իրենց մասնակցութիւնը
բերին ծանօթ արուեստակերներ՝ Տիար Վ.
Պէղիրծեան եւ Տիար Վ. Վարէթեան՝ «Նղբայր
Ենք Մենք» բերուածին արտասանութեամբ
եւ երգեցողութեամբ:

ՆԵՐԿԱՅ անդամ-անդամուհիները, առ ի
գնահատանք վարչութեան տարած ազգօգուտ
աշխատանքին, ըրին սրտարուի նուիրատուու-
թիւններ:

Հ. Մ. Ը. - ՆՈՒՊԱՐԻ կեանիկն

ԱԿԽԱՐԿ՝ ՀԵԼԻՈՊՈԼՍԻՑ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐԻ
1978-Ի ԳՈՐԾՈՒՆՀՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՑ

- Նորընտիր Վարչութեան ակդրանիկ ձեռնարկը եղաւ Մայիս 1-ի «Շամ Էլ Նեսիմի» կամ «Գարնանամուտի Օր»ուան աւանդական տօնակատարութիւնը։ Հոծ թիւով ընտանիքներ, առաւտեան ժամերէն, խուռներամ փութացած էին Հ.Մ.Ը.Մ.ի օդասուն դաշտը, ընկերական ջերմ մթնոլորտի մէջ հաճելի օր մը անցընելու համար։ Վարչութիւնը ջանք էր ինայած ստեղծելու երէցներուն թէ երիտասարդներուն յարմար ժամանցներ՝ որոնք արժանացան բոլորին զնահատութեան։

- Երկրորդ ձեռնարկը, ամառնային եղանակի քացման առթիւ, տեղի ունեցաւ 10 Յունիսին «Օփըն Պիւֆէ»ի ձեւին տակ, ուր ի յայտ կուզար Տիկնանց Օժանդակ Յանձնախումբին՝ համադամներու պատրաստութեան նարտարութիւնը։

- Վերոյիշեալ հասութաբեր գոյգ ձեռնարկներէն ետք, որպէս մարզական գործունէութիւն, պասրէթպոլի խումբը, ՅՈ Յունիսին, մրցեցաւ Հելիոպոլսոյ Սփորթինկի դէմ, ապա մասնակցեցաւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-նուպարի կազմակերպած համահայկական պատրէթպոլի մրցաշարըն եւ 28 Յուլիսի աւարտական մրցումին։ Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.-նուպարը յաղթական հանդիսանալով՝ տիրացաւ սոյն մրցաշարը բաժակին։

- Զգոստոսին, առաջին անգամ ըլլալով, տեղի ունեցաւ ծիւտոյի խաղերու ներկայացում մը։

- Հոկտեմբեր 6-ի «Յաղթանակի Տօն»ին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 60-ամեակին առիթներով, կազմակերպութեցաւ եռօրեան պատրէթպոլի համայական մրցաշարը մը։ Շարաթ եւ Կիրակի օրերու մրցումները աւարտեցան պարանցիկ երեկոյթով եւ ընտանեկան հաւաքոյթով։

- Կիրակի, 12 նոյեմբերին, «Գուրապան Պայրամ»ի եւ «Զմեռնային եղանակի Բացման»

առիթով, տեղի ունեցաւ «Անուշեղէններու Պազար» եւ պասրէթպոլի մրցում՝ ընդէմ Հելիոլիտոյի, մասնակցութեամբ 16 տարեկանէն վար տղոց։

- 1978-ը տարին փակութեցաւ Յ1 Դեկտեմբերին կայացած Կաղանդի Աւանդական Տօնակատարութեամբ, շէնշող մթնոլորտի մէջ։

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐ - ԱՂԵՔՍԱՆ ԴՐԻԱ

1978-ի ընթագրին Միութիւնը ունեցաւ աշխոյժ գործունէութիւն։ Յաջորդաբար կազմակերպութեան զանազան մրցաշարրեր՝ հայեական խումբերու, ինչպէս նաև օտար խումբերու դէմ, հետեւեալ մարզական խաղնուն մէջ։ պասրէթպոլ կրտսերներ եւ հրիտասարդները, մինիպասրէթ, մինկ-փոնկ, թենիս, ճատրակ։

Մարտ 1978-ին տեղի ունեցած պատրէթպոլի բառանկիւն մրցաշարըն (16 տարեկանէն վար տղոց խումբերուն միջեւ, մասնակցութեամբ՝ Կ.Մ.Ը.Ա.-ի, Մէն Սարքի եւ հթթինատի) Հ.Մ.Ը.Մ.-ՆՈՒՊԱՐԻ խումբը փայլուն յաղթանակ մը տարաւ Յ7/29 արդիւնքով։

Յիշատակութեան արժանի ձեռնարկներէն նշնոր նաև Միութեան 60-ամեակին առթիւ Յուլիսի մէջ կազմակերպուած եռօրեայ պատրէթպոլի համայական խառատօնը, մասնակցութեամբ՝ Եգիպտահայ մարզական ըոլոր ակումբներուն, Տարենան Շքեղ Պարահանդէսը, «Մարզական Օր»ը, Պայրամի եւ Կաղանդի Տօնակատարութիւնները։

Սկառտական եւ Կայտական բաժինն ալ իր կարգին ունեցաւ եռանդուն գործունէութիւն։ Կազմակերպութեցան՝ զանձարշաւ, հայերէն լեզուի եւ հայոց պատմութեան մրցում, ընդհանուր զարգացման երեկոյ, ամլեթիզմի մասին դասախոսութիւն, ամլեթիր մրցումներ եւ ողիմափական խաղեր (փորբերու), խարուկանանդէս եւ Տարենան Մեծ Քերմէս Սկառտական բաժանման 45 - ամեակին առթիւ։

Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ. նուպարի պատրէթպոլի Ա. խումբը

Հ. Բ. Ը. Ի ՄՈՆԹՐԵԱԼԻ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ

ՀԱՒԱՔԱՏԵՂԻԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ

Շաբաթ, 3 Յունիս 1978, երեկոյեան ժամը 6:30ին տեղի ունեցաւ արիներու եւ արենուշերու հաւաքատեղիին բացման հանդիսութիւնը, Մոնթրէալի Հ. Բ. Ը. Միութեան Մասնաճիւղի Ալեք Մանուկեան կեղրոնին մէջ, հրաւիրեալներու եւ հոծ բազմութեան մը ներկայութեան:

Խմբապետ Միհրան Մընըշեան հանդէսը բանալով, չնորհակալութիւն յայտնեց օրուան նախագահ Պարէտ Անդրէ. Երէցեանին, հանդիսութեան կնքահայր Յ. Քեսթեքիւնին, մըշակութային միութիւններուն, Հ. Մ. Ը. Միութեան-կամքի Սկառուտական վարչութեան, Գանատայի Սկառուտ. գործավար Պր. Փուլթըրի, բարձրաստիճան պաշտօնատարներուն եւ ներկաներուն: Իր երախտագիտական զդացումները յայտնեց նաեւ Հ. Բ. Ը. Միութեան Ցկեանս Նախագահ Ալեք Մանուկեանին եւ տեղույն վարչութեան, որոնց քաջալերանքով եւ աջակցութեամբ է որ սկառուտական այս չարժումը սկիզբ առեր եւ զարգացեր էր Մոնթրէալի մէջ:

Յայտագրին առաջին մասը սկսաւ արիներու եւ գայլիկներու բաժնի վոխ խմբակետներու երդման արարողութեամբ: Սկառուտական օրէնքին հնաղանդելու եւ հայ ազդին ծառայելու իրենց երդումը կատարեցին ըսկառուներ Գէորգ Մէմերիսեան, Ռաֆֆի Մեննետեան, Ալէն Ֆեներճեան եւ Վահան Գասպարեան:

Երդման արարողութենէն հոր, Հայր Սուլրին ընծայուեցաւ սկուտական վզնոց մը, որպէս խումբին հոգեւոր հովիւը:

Յետոյ Գանատայի Սկառուտական վերին մարմնի կողմէ պիներ եւ վկայագիրներ յանձնուեցան Պրք. Գէորգ Պարոնեանի, Կարպիս Արոշեանի, Վարուժան Մարկոսեանի եւ Միհրան Մընըշեանի, որոնք որպէս խմբակետներ տարիներով ծառայեր էին մէծ նուիրումով:

Հ. Բ. Ը. Միութեան Մոնթրէալի Մասնաճիւղի ատենապետ Պր. Մկրտիչ Մալխասեան խօսեցաւ սկառուտական շարժումին Փիզիքական, բարոյական եւ դաստիարակչական, ինչպէս նաեւ ազգային դերին մասին՝ նոր սերունդի կազմաւորման համար:

Հանդէսին երկրորդ մասով հրամցուեցաւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը: Գայ-

լիկներ, արծուլիկներ, արիներ եւ արենուշեր խարոյկին չուրջը բոլորուած՝ ներկայացան երկերով, պարերով, արտասանութիւններով, գուարճալի խաղերով, սրամտութիւններով, բանակումի տեսարաններով եւ յատկանշական կէնդանի պատկերով մը «Բարձրացեր, Բարձրացուր» նշանաբանով:

Հայր Պարէտի պահպանիչն եւ ամէնուն կողմէ երգուած «Հայր Մեր»էն ետք, սկառուտական վերին մարմնի առաջնորդութեամբ հիւրերը վերի յարէլ բարձրացան, ուր նախադիս պատրաստուած հաւաքատեղիին բացումը կատարեց Պր. Փեսթեքեան, տանդական ժապաւէնը կտրելով: Այդ հաւաքատեղին յետ այսօրեկ պիտի կոչուի իր անունով, արձանագրուած ցուցատախտակով մը, դրան կողքին: Նոյն հաւաքատեղիին մէջ ցուցադրուած էին արի-արինուէներու կողմէ պատրաստուած ձեռային հետաքրքրական եւ ճամփաւոր աշխատանքներ: Պր. Քեսթեքեան խորագիս տպաւորուած՝ պատմեց թէ ինչ պայմաններու տակ սկսած էր սկառուտական շարժումը, եւ ասպարեւուի նուիրներ:

Ներկաները հիւրասիրուեցան սուբճով, զովացուցիչներով, սանտուիչներով եւ անուշեղիներով, որոնք պատրաստուած էին արին ներու եւ արենուշերու Ծնողաց Յանձնաւումրին կողմէ:

ՏԵՂԵԿԱՑՈՒՆ վեարովի չէ:

Նորհակալութեամբ կ'ընդունինք նուիրատուութիւններ, մեր այս ձեռնարկը աւելի նոյն եւ շահեկան ընծայելու համար:

— Ատանալու համար դիմել խմբագրութեանս, 15, Էմաս էլ Տին վողոց Ա. յարկ — Գանիրէ

رقم الایداع بدار الكتب

١٩٧٨/٦١٣

المطبعة الافريقية ت ٩٣٨٨٦